

використовувати та аналізувати інформацію про діяльність парламенту. Крім того, веб-сайт Верховної Ради України повинен бути пристосований для перегляду та повного функціонування з мобільних платформ.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» від 21 жовтня 2015 р. № 835 встановлено обов'язок Апарату ВР України, забезпечити протягом шести місяців оприлюднення та подальше оновлення на своїх офіційних веб-ресурсах наборів даних згідно з відповідним Положенням[6].

Отже, залучення України до Декларації відкритості парламенту та прийняття спільного плану дій приєднає Україну до лідерів руху за законодавчу відкритість у світі.

Ініціатива «Відкритий парламент» дасть можливість для громадянина бути допущеним до парламентських процесів та контролювати діяльність депутатів. Для депутата це можливість бути ближчим до виборців та демонструвати активність через офіційний сайт та бути поінформованими щодо витрат на матеріально-технічне забезпечення Верховної Ради.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Кривенко Л. Тріада влади. Перше серед різних // Віче. – 1994. – № 7. – С.17.
3. Розпорядження Голови Верховної Ради України: Про затвердження Положення про Апарат Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/769/11-%D1%80%D0%B3>
4. Матеріали Верховної Ради України за підтримки проекту «Демократизація, права людини та розвиток громадянського суспільства»// План дій з реалізації декларації відкритості парламенту / К. 2016
5. Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення відкритості та доступу до інформації про діяльність Верховної Ради України, її комітетів та народних депутатів України: Законопроект від 23 грудня 2014р. [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc6_current?id=&pid069=211
6. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF>

Шістєрова К.

(наук. кер. – доц. Пивоварська К.Б.)

*студентка III курсу факультету філології та журналістики
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ У ВНЗ

На превеликий жаль, не вся діти живуть із своїми батьками, і на це може бути багато причин: мова йде про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Діти, позбавлені батьківського піклування – це діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними, оголошенням їх померлими, відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства, розшуком їх органами внутрішніх справ, пов'язаним з ухиленням від сплати аліментів та відсутністю відомостей про їх місцезнаходження, тривалою хворобою батьків, яка перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки, а також підкинуті діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовилися батьки, та безпритульні діти [2, с. 147].

Дитина-сирота – це дитина, в якій померли чи загинули батьки [2, с. 147].

Чому ж дана тема є актуальною для мене? Тому, що я сама являюся дитино-сиротою. Саме тому, маючи власний приклад, – простіше описувати певні явища, додаючи різноманітні приклади.

Я вважаю, що те, як суспільство ставиться до своїх дітей, показує загальний рівень захисту прав людини. А також, якщо держава має на меті виховати майбутнє покоління правильним та забезпеченим, вона має піклуватися про цих дітей, забезпечувати належні умови для всебічного розвитку цих людей, закладати основи для повноцінного розвитку, забезпеченого проживання та існування. А освіта є одним із найголовніших показників та засобів для створення повноцінно розвиненої особистості. Тому, відповідно до частини третьої статті 52 Конституції України утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, покладається на державу [1].

Правові, організаційні, соціальні засади та гарантії державної підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа визначає Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (далі Закон), який є складовою частиною законодавства про охорону дитинства. Абзацом сьомим частини третьої статті 4 Закону встановлено, що державні соціальні стандарти і нормативи встановлюються щодо мінімального стандарту щомісячного утримання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа за умови навчання їх у вищих навчальних закладах до досягнення ними 23 – річного віку або до закінчення відповідних навчальних закладів [2].

Згідно з частинами першою та третьою статті 8 Закону держава здійснює повне державне забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа [2].

Право на повне державне забезпечення в початкових закладах при продовженні навчання до 23 років або до закінчення відповідного навчального закладу мають:

- діти-сироти;
- діти, позбавлені батьківського піклування (крім тих, що перебувають під опікою);
- особи віком від 18 до 23 років, у яких у віці до 18 років померли або загинули батьки,
- особи, які були віднесені до дітей, позбавлених батьківського піклування;
- студенти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків [2].

Таким чином, студенти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, яким виповнилось 23 роки і більше до закінчення відповідного навчального закладу зараховуються на повне державне забезпечення в навчальних закладах, якщо такі особи вперше здобувають повну вищу освіту за кошти загального фонду державного бюджету. Таким особам здійснюються всі виплати передбачені нормативно-правовими актами діючого законодавства.

Ми вважаємо за необхідне висвітлити питання державного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Особам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються, крім повного державного забезпечення виплачується стипендія в розмірі, який на 50 відсотків перевищує розмір стипендії у відповідному навчальному закладі, а також виплачується 100 відсотків заробітної плати, нарахованої в період виробничого навчання та виробничої практики.

Окрім того, на весь період навчання їм виплачується щорічна допомога для придбання навчальної літератури в розмірі трьох місячних стипендій. Виплата зазначеної допомоги здійснюється протягом 30 днів від початку навчального року за рахунок коштів, що передбачаються для навчальних закладів у відповідних бюджетах.

При наданні особам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються, академічної відпустки за медичним висновком за ними зберігається на весь цей період повне державне забезпечення та виплачується стипендія [3].

За рахунок навчального закладу випускники забезпечуються одягом і взуттям, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірі двох прожиткових мінімумів. Нормативи забезпечення одягом і взуттям затверджуються Кабінетом Міністрів України. За бажанням

випускників їм може бути видана грошова компенсація в розмірі, необхідному для придбання одягу і взуття [2].

Вартість повного державного забезпечення у грошовому еквіваленті визначається відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» [2].

Вступивши до університету, я навіть не думала про те, що дітям-сиротам можуть виплачувати стипендії у такому розмірі, а також додатково надавати різні грошові допомоги та компенсації. Мабуть, це приємно дивує: той факт, що держава піклується про дітей такого соціального статусу, не дає їм змоги жити бідно чи страждати від злиднів. І увесь час мене цікавило питання, чи впливає навчання, успішність у ньому, на виплати стипендії? Чи можна бути позбавленим цієї стипендії, якщо ти маєш погані, низькі бали, або здаєш сесію на трійки? Соціальні працівники із нашого університету повідомили, що не має такої можливості, але якщо передуючими оцінками стають двійки, або й того незакрита сесія чи провалений іспит, то з'являється можливість втратити академічну стипендію. І нещодавно я вивила ситуацію, яка трапилася із студенткою, круглою сиротою, яка за підсумками навчання у ВНЗ за перший семестр не здала один з іспитів і була повністю позбавлена стипендії. Її бабуся написала до Всеукраїнської професійної газети «Все про бухгалтерський облік», запитавши чи такі дії ВНЗ є правомірними, на що отримала відповідь із посиланням на «Порядок призначення й виплати стипендій» (далі Порядок), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. №882[4]. Згідно з п.4 Загального розділу цього Порядку студентам денної форми навчання вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації призначають академічні та соціальні стипендії.

- Академічні стипендії – за результатами навчання у вищих навчальних закладах і виявленої при цьому успішності;

- Соціальні – на підставі нормативно-правових актів на одержання державних пільг і гарантій для окремих категорій громадян.

Зокрема, соціальні стипендії призначають студентам із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також студентам, які в період навчання від 18 до 23 років залишилися без батьків (пп.1 п.6 Порядку).

Зважаючи на те, що розмір соціальної стипендії більше академічної, вашій онуці повинні були виплачувати соціальну стипендію. Її виплата не залежить від успішності студента. Розмір соціальної стипендії для студентів вищих навчальних закладів із числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також студентів, які в період навчання від 18 до 23 років залишилися без батьків, становить 1960грн. на місяць за умови відмінної здачі сесії, а також 1860 при гарній здачі (пп.2 п. 1). Виплати з бюджету на стипендії студентам із числа дітей-сиріт у 2011 році передбачені ст.24 Закону України «Про державний бюджет України на 2011 рік» від 23.12.10 р. № 2857».

З поданого прикладу можна зробити висновок, що дитина-сирота або дитина позбавлена батьківського піклування не може залишитися без обох стипендій (академічної чи соціальної), і що навчання та успішність не впливають на розмір та виплату соціальної стипендії. Але я вважаю, що це не є приводом для того, щоб перестати навчатися, або отримувати погані оцінки вважаючи, що держава і так виплатить тобі цю стипендію, бо ти ж маєш статус дитини-сироти або дитини позбавленої батьківського піклування.

Отже, проаналізувавши подане питання, можна підсумувати, що сирітство як соціальне явище існує в будь-якому суспільстві: завжди були, є і будуть діти, які з різних причин залишаються без батьків, а їх розвиток відбувається або в іншій сім'ї, або в спеціально створених для цього установах. В Україні проблема соціального сирітства гостро постала за різних причин, але в будь-якому подальша доля таких дітей залежить від ставлення до цієї проблеми як суспільства, так і держави загалом. На сучасному етапі свого розвитку держава витрачає величезні кошти для надання різного виду матеріальних допомог та пільг на утримання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що ми можемо побачити у постановках та законах Кабінету Міністрів України розглянутих вище.

Література:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : Закон України від 13.01.2005 р. № 2342-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Про заснування соціальних стипендій Верховної Ради України для студентів вищих навчальних закладів з числа дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей: Постанова ВРУ №218- від 24 жовтня 2002 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Порядок призначення й виплати стипендій:, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>

Герасименко М.

(наук. кер. – доц. Лобач К. В.)

*студентка V курсу психолого-педагогічного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ПРАВО НА ПРАЦЮ ВИПУСКНИКІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ

Право на працю є основним конституційним правом громадян України. Воно проголошене ст. 43 Конституції України, визнається за кожною людиною і становить собою можливість людини заробляти на життя працею, яку вона вільно обирає або на яку погоджується [1]. На забезпечення реалізації цього права спрямована реформа освіти, пов'язана з Болонським процесом. Вона ставить за мету гармонізацію інститутів вищої освіти в державах – учасниках Болонської угоди, яка б супроводжувалася інтенсивною трудовою та академічною мобільністю випускників. Але це призвело до того, що тенденції збереження чіткого професійного спрямування та намагання інтегруватись у світову освітню систему часто вступають у протиріччя між собою, чим негативно впливають на трудову зайнятість випускників.

Проблеми трудової діяльності випускників ВНЗ розкривають у своїх наукових працях І.І.Бабін, Я.Я.Болюбаш, В.В.Грубінко, М.Ф.Степко, В.Д.Шинкарук. Проте місце, яке посідають трудові відносини у житті випускника ВНЗ, обумовлює важливість подальших досліджень стану та перспектив забезпечення реалізації кожним випускником права на працю в умовах реформування освіти, що і зумовило вибір теми публікації.

Метою статті є виявлення та аналіз тенденцій реалізації права на працю випускників ВНЗ на етапі реформування системи вищої освіти в Україні.

Сьогодні в Україні молодь становить більше 10 мільйонів осіб. Як показує статистика, лише 40 % студентів вищих навчальних закладів вважають, що вони зможуть отримати роботу за спеціальністю, а третина випускників змінює свою професію і здобуває іншу спеціальність. Держава забезпечує працездатній молоді надання першого робочого місця на строк не менший 3 років після закінчення або припинення навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах, але дія цієї норми поширюється тільки на осіб, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням [3, с.9].

Отже, на сьогодні здобуття вищої освіти не гарантує високої конкурентоспроможності випускників навчальних закладів на ринку праці, причинами чого є: невідповідності отриманої спеціальності потребам ринку праці; посилення конкуренції на ринку праці професій та спеціальностей, по яких ведеться підготовка в навчальних закладах; розрив між змістом освіти та вимогами з боку роботодавців. Навчальні заклади продовжують застосовувати практику планування прийому, відштовхуючись від досягнутого обсягу підготовки, базуючись на інерції уявлень батьків про престижність професій, інтересах залучення коштів (на контрактні форми навчання). Сучасна система освіти в Україні дотепер не забезпечує випереджального